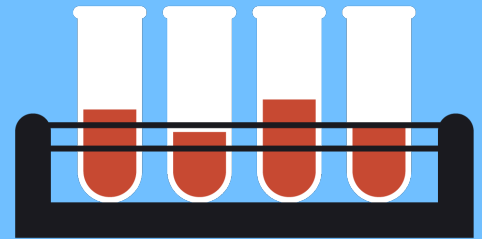
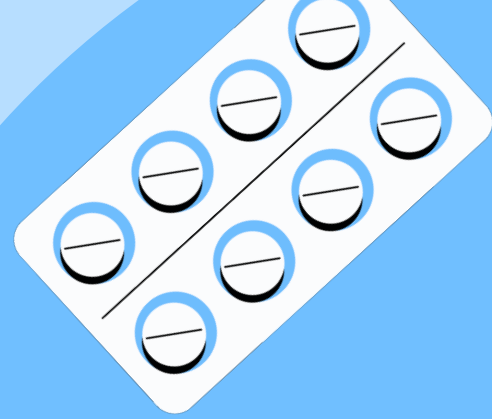

Etelä-Karjalan hyvinvointialue (EKHVA)

C-hepatiitin hoitomalli

[Aloita >](#)

C-hepatiitin hoitomalli

Valikko

[Lähtökohdat >](#)

[Hoitomallin kuvaus >](#)

[Hoitomallin hyödyt >](#)

[Hoitomallin edellytykset >](#)

[Lisätietoa hoitomallista >](#)

< Edellinen

 Alkuun

Lähtökohdat

Hoitomallin
kuvaus

Hoitomallin
hyödyt

Hoitomallin
edellytykset

Lisätietoa
hoitomallista

Seuraava >

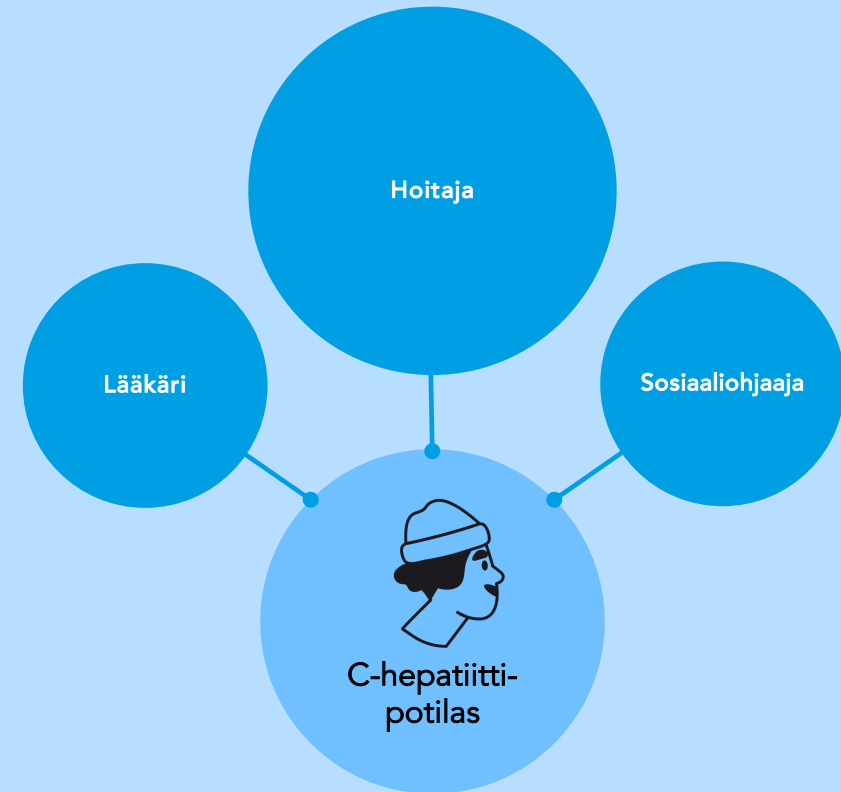
Hoitomallin lähtökohdat

- Maailman terveysjärjestö WHO asetti muutama vuosi sitten globaalin tavoitteen C-hepatiitin hoitoon. THL tarttui tähän tavoitteeseen ja antoi sen pohjalta kansallisen hoitosuosituksen.
- Hepatiitti C:n tautitaakka Eksotessa oli tuoreen suosituksen aikoihin suuri ja alueella todettiin, että nykyisellä hoitomallilla tavoitetta on lähes mahdotonta saavuttaa.
- Eksotessa istuttiin alas ja mietittiin moniammatillisesti tapaa, jolla tavoitteisiin voitaisiin päästä alueellisesti. Tästä saavutettiin konsensus.
- Päätettiin lähteä testaamaan hoitomallia, jonka **keskeinen idea on hoitaa hepatiitti C erikoissairaanhoidon sijaan päihdepoliklinikalla, joka kuuluu perusterveydenhuollolle.**
- Aluksi lähdettiin pienin askelin, mutta hiljalleen mallia laajennettiin porrastetusti koskemaan lähes kaikkia potilasryhmiä.
- Tällä hoitomallilla Eksotessa on pystytty auttamaan kaikkia hoidon pariin hakeutuneita (poislukien erikoissairaanhoidon kuuluvat potilaat, joilla maksasairaus komplisoitunut).

C-hepatiitin hoitomalli

Sidosryhmät

*Lääkehoitoyksikkö **Kohtaamo** tarjoaa lääkehoidollisia palveluja sekä apua omassa arjessa pärjäämiseen. Palvelut on tarkoitettu yli 18-vuotiaille päihde- ja mielenterveyspalveluiden asiakkaille.

< Edellinen

 Alkuun

Lähtökohdat

Hoitomallin kuvaus

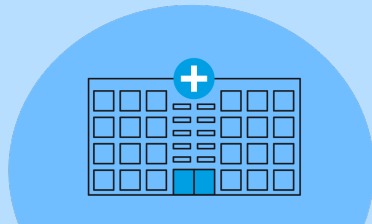
Hoitomallin hyödyt

Hoitomallin edellytykset

Lisätietoa hoitomallista

Seuraava >

C-hepatiitin hoitomalli päihdekllinikalla

1

Hoitoon ohjautuminen

Potilas hakeutuu päihdekllinikalle tai on jo entuudestaan asiakkaana.

2

Testaaminen

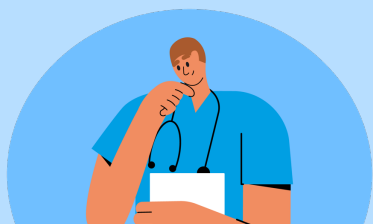
Potilaalta otetaan laboratoriokokeet.

3

Lääkärin vastaanotto

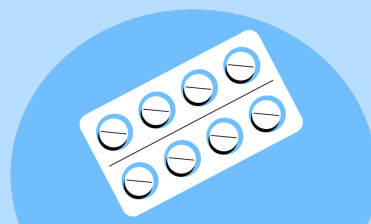
Lääkäri tekee hoitopäätöksen ja luo potilaalle hoitosuunnitelman.

4

Hoitajan vastaanotto

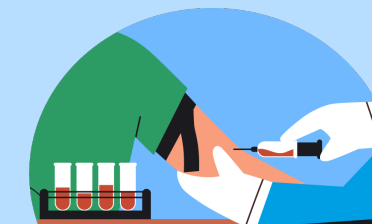
Hoitaja ohjeistaa potilasta hoitoon liittyvistä yksityiskohdista

5

Lääkehoidon toteutus ja seuranta

Potilas toteuttaa lääkettä 8–12 viikkoa hoitosuunnitelman mukaisesti.

6

Hoidon päättyminen

12 viikon kuluttua hoidon päättymisestä otetaan laboratoriokokeet hoidon onnistumisen todentamiseksi.

< Edellinen

Alkuun

Lähtökohdat

Hoitomallin kuvaus

Hoitomallin hyödyt

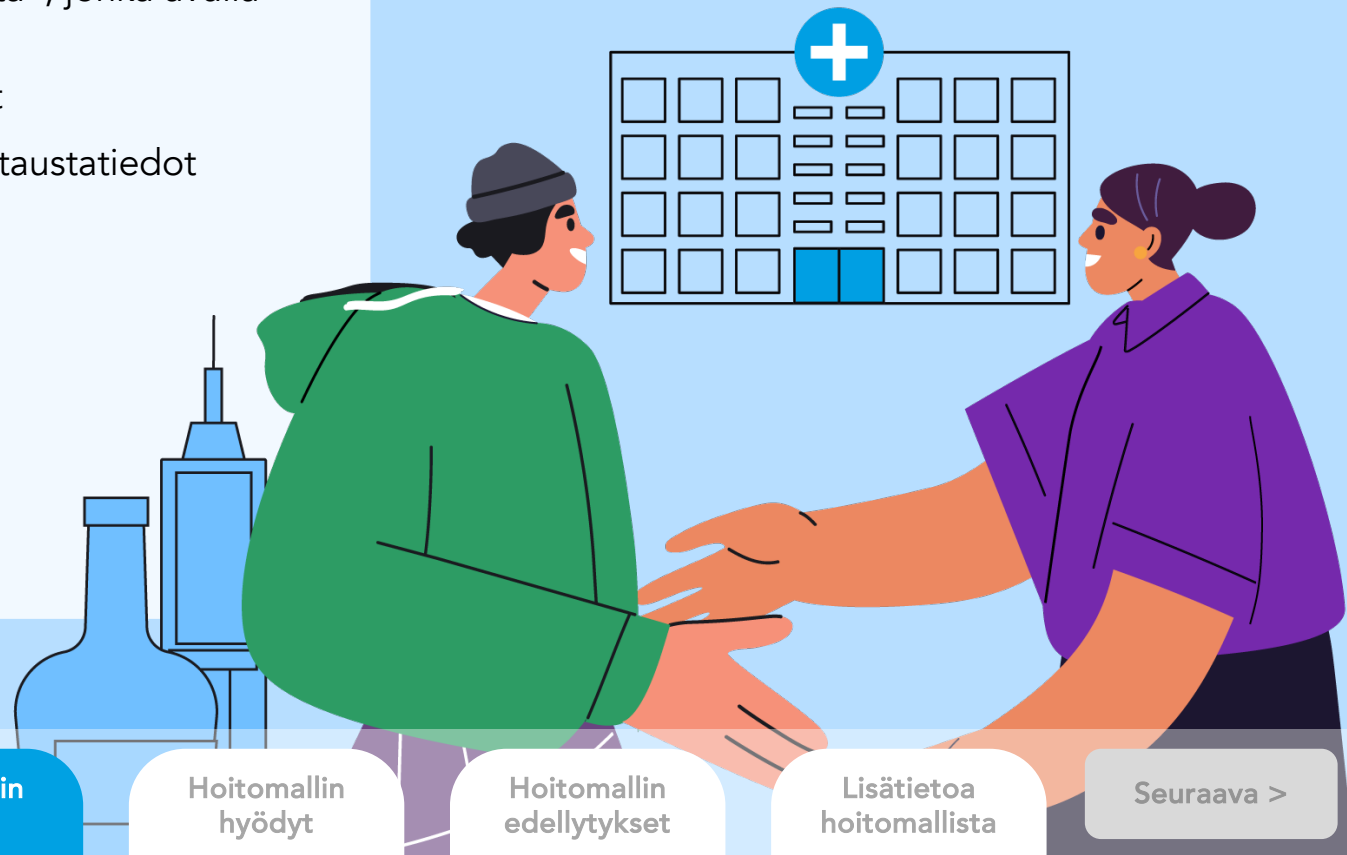
Hoitomallin edellytykset

Lisätietoa hoitomallista

Seuraava >

Hoitoon ohjautuminen

- Potilas hakeutuu päihdeklinalle tai on jo hoitokontaktissa.
- Terveysneuvontapisteeltä pyritään ohjaamaan hoidon piiriin huumeiden aktiivikäyttäjiä, jotka eivät muuten ole hoitokontaktissa.
- Hoidon yhteydessä pyritään edistämään "puskaradiota", jonka avulla myös potilaan lähipiiri voitaisiin saada hoidon piiriin.
- Segmentit: Korvaushoitoa saavat ja muut asiakkuudet
- Päihdeklinalin lääkäri tai hoitaja kartoittavat potilaan taustatiedot ja arvioivat hoitoon sitoutumista:
 - Mikä on potilaan elämäntilanne?
 - Miten tartunta on saatu?
 - Onko riskitekijöitä uuden tartunnan saamiselle?

Lääkärin vastaanotto

Hoitopäätös ja hoitosuunnitelma

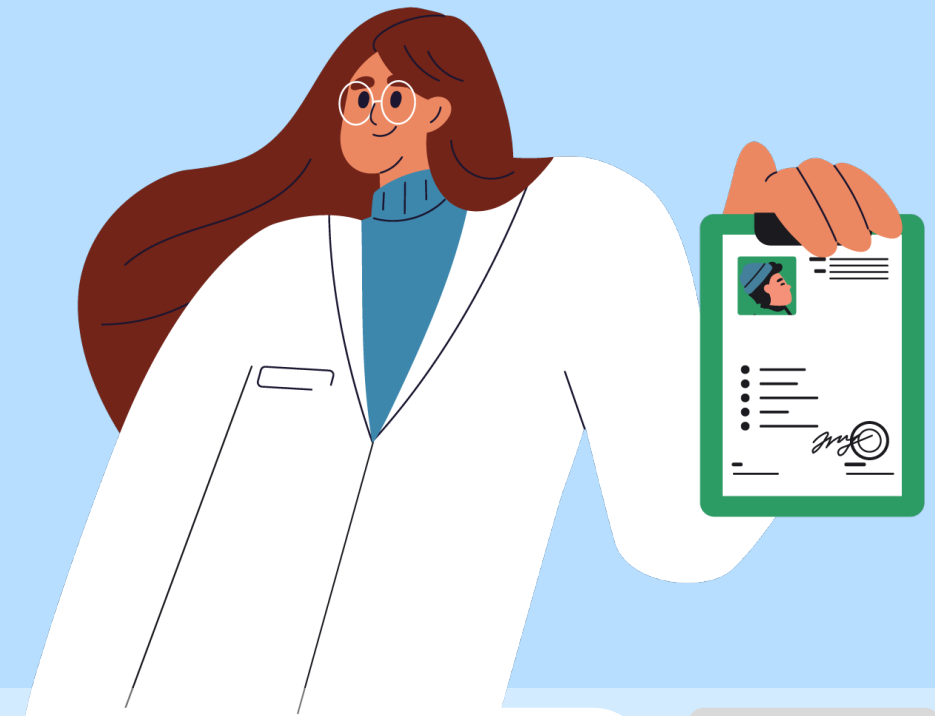
- Varmistetaan, että potilas käyttää ehkäisyä.
- Lääkäri tarkistaa lääkelistan (interaktioiden tarkistus), ks. [Liverpool Hep iChart](#)
 - Löytyy sovelluksena myös [Apple storesta](#) ja [Google Play Storesta](#)
- Lääkäri tekee hoitopäätöksen ja hoitosuunnitelman laboratoriokokeiden tulosten ja potilaan yksilöllisten taustatietojen perusteella. Tarvittaessa lääkäri konsultoi erikoissairaanhoidoa.
- Hoitosuunnitelmassa otetaan kantaa lääkeshoidon toteutukseen, eli annetaanko hoito Kohtaamossa vai omahoitajan vastaanotolla.

Lääkemääräys

- Lääkäri kirjoittaa paperireseptin, jonka hoitaja toimittaa sairaala-apteekkiin.
- Apteekista toimitetaan Kohtaamoon asiakaskohtaisesti aina koko hoitoajan lääkkeet (8–12 vko).

Muut asiat

- Tartuntatauti-ilmoitus.

Testaaminen

- Otetaan potilaasta tarvittavat laboratoriotestit
 - PVK+T, Krea, ASAT, ALAT, GT, Pt-APRI*, HIVAgAb
 - HCVNh
 - S-HBsAg
 - Naisille raskaustesti (hCG)

*APR-indeksiä käytetään merkittävän maksafibroosin ja -kirroosin todennäköisyyden arvioinnissa mm. hepatiitti B ja C-virusinfektioiden yhteydessä.

LINKIT

[APRI-laskuri](#)

Hoitajan vastaanotto

Lääkehoidon ohjaus

- Hoitajakäynnillä hoitaja antaa potilaalle lääkevalmistekohtaiset ohjeet perusteineen:
 - mahdolliset haittavaikutukset
 - lääkevalmistekohtaiset toimintaohjeet poikkeustilanteisiin
 - säännöllisyyden korostaminen lääkkeenotossa
 - ehkäisy!
 - tarkemmat annosteluohjeet
- Hoitaja antaa yhteystietonsa ja painottaa, että lääkehoitoon liittyvissä kysymyksissä potilas voi ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä.

Hoitajan vastaanotto

Muut asiat

- Hoitaja antaa potilaille mukaan lääkekohtaisen potilasoppaan sekä kantajan oppaan.
- **HUOM!** Kerrotaan potilaalle, että muita lääkkeitä tai luontaistuotteita ei tulisi aloittaa ilman lupaa. Sama koskee alkoholin käyttöä.
- Puolison testaaminen tarvittaessa (parit pyritään hoitamaan samaan aikaan).

Lääkehoidon toteutus ja seuranta

Hoidon toteutus

- Lääkehoidon toteutus käynnistyy Kohtaamossa tai omahoitaja-ajalla.
- Lääkejako potilaalle toteutetaan yksilöllisesti hoitajan tekemän suunnitelman mukaisesti.

Lääkehoidon toteutus ja seuranta

Hoidon seuranta

- Lääkehoidon perusseuranta tehdään Kohtaamossa lääkkeenoton yhteydessä sekä omahoitaja-käynneillä.
- Viikon kuluttua hoidon aloituksesta omahoitaja-aika potilaalle (Huom! Samassa yhteydessä myös hygieniatarvikkeiden vaihto).
- Potilasta kannustetaan ottamaan matalalla kynnyksellä yhteyttä ongelmatilanteissa.

Hoidon päättyminen

- Hoidon onnistumisen todentamiseksi potilaalta otetaan HCVNh, kun hoidon päättymisestä on kulunut 12 viikkoa.
- Neuvotaan reinfektion ehkäisystä (potilas saa tarvittaessa puhtaita pistovälineitä mukaan).
- Potilaan muu hoito jatkuu normaalisti HCV-hoidon päätyttyä.
- Potilasta kannustetaan puhumaan hoidosta lähipiirilleen, jotta sana hoidosta leviäisi "puskaradion" avulla.

Mitä hyötyjä hoitomallista on...

...asiakkaalle?

Asiakkaalle tarjolla yhden luukun -periaate: ei pompotella eri yksiköihin, sama hoitohenkilökunta.

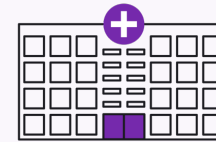
Selkeä hoidon kokonaisuus, jossa kaikilla potilailla mahdollisuus saada hoitoa matalalla kynnyksellä.

Hoidolla voi olla suuri positiivinen vaikutus potilaan kokonaistilanteeseen: HCV:n leima poistuu, asiakas saattaa päästä ensimmäistä kertaa päihdehoidon pariin ja ottaa askeleen pois päihdemaailmasta.

Parempi hoitoon sitoutuminen

...organisaatiolle?

Kustannussäästöt: kun tartunnat hoidetaan ajoissa, vältetään pidemmälle edenneet maksasairaudet, mikä säästää kustannuksia

Priorisointi: Kun erikoissairaanhoidossa hoidetaan vain komplisoituneet potilaat, resurssija vapautuu muuhun hoitamiseen.

Hepatiitti C:n hoito tuo lisäarvoa myös päihdehoitoon.

Kun on vähemmän tartuttajia, tulee vähemmän uusia tartuntoja.

Saavutetaan sekä kansallinen että WHO:n asettama tavoite C-hepatiitin eliminoimisesta

Mitä tulisi huomioida hoitomallin käyttöönotossa?

Käynnistä rohkeasti.

Eksotessa mallia kokeiltiin ensin tarkoin rajattuun potilassegmenttiin, mutta todettiin nopeasti, että kohderyhmää voidaan laajentaa huomattavasti.

Kirkasta tavoitteet.

Hoitomallissa pyritään toteuttamaan hoitoa, mutta myös aktiivisesti tavoittamaan uusia potilaita.

Varmista organisaation tuki.

Korostetaan, että hoitomalliin ei liity rajoitteita ja hoidon järjestämisessä syntyy säästöjä, kun hoito porrastetaan järkevästi erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon välillä.

Älä huolestu lisäresursseista tai rakenteista.

Hoitomalli ei vaadi lisäresursseja henkilöstön osalta. Päihdehoito on kokonaisvaltaista, joten HCV:n hoito on luonteva osa sitä. HCV:n hoitomalli sopii päihdehoitoon olemassa olevien rakenteiden ja nykyisten lääkehoitojen puitteissa.

Varmista ammattilaisten asennoituminen.

Hoitomalli vaatii ammatillista halua kehittyä ja rohkeaa asennoitumista moniammatillisuutta kohtaan.

Varmista potilaiden sitoutuminen.

Hoitomalli edellyttää potilaiden vahvaa sitoutumista hoitoon, jota voidaan edistää tiiviillä hoitosuhteella ja hyvillä hoitotuloksilla.

Luo joustavuutta hoidon toteutukseen.

Potilaiden on vaikea sitoutua päivittäisiin tapaamisiin, joten hoito toteutuu varmemmin, jos lääkkeet annetaan viikoksi eteenpäin. Eksotessa on myös mahdollistettu laboratorio-aikojen varausmahdollisuus "jonon ohi" HCV-potilaille.

Lisätietoa hoitomallista

Päihdekliniikan ja ammattilaisten yhteystiedot

Riina Parkkinen
esihenkilö
riina.parkkinen@ekhva.fi

Irene Dietrich
hoitaja
irene.dietrich@ekhva.fi

Hanna-Kaisa Anttila
hoitaja
hanna-kaisa.anttila@ekhva.fi